

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.001.03.2020

Nadbryg. Andrzej Babiec
Podkarpacki Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 - Wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej i budżetu państwa na realizację w 2019 r. - w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 – projektu pn. Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach – etap IV

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Jednostka kontrolowana</i>	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie, ul. M. Mochnackiego 4, 35 – 016 Rzeszów, zwana dalej KW PSP
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	nadbryg. Andrzej Babiec, Podkarpacki Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie, zajmujący stanowisko od 6 kwietnia 2016 r. (akta kontroli str. 1 - 2)
<i>Podstawa prawna</i>	Art. 2 ust.1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Rzeszowie
<i>Kontroler</i>	Alina Walenia, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/8/2020 z dnia 10 stycznia 2020 r. (akta kontroli str. 3 - 4)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności prawidłowości wykorzystania przez KW PSP środków z budżetu Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa w cz. 85/18 Województwo Podkarpackie na realizację w 2019 r. projektu pn. „Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach – etap IV”(zwany dalej Projektem). Projekt realizowany był w ramach **Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020** (zwanego dalej POliŚ), Osi priorytetowej III *Rozwój Sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego*, działania 3.1. *Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T*.

Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja warunków umowy o dofinansowanie Projektu w odniesieniu do założeń finansowych i merytorycznych, określonych we wniosku o dofinansowanie oraz w harmonogramie,
- prawidłowość ponoszenia wydatków kwalifikowalnych, dokonywania płatności,
- poprawność prowadzenia ewidencji i dokumentowania poniesionych wydatków w ramach Projektu,
- prawidłowość przyjęcia na stan Skarbu Państwa majątku nabytego w ramach Projektu oraz przekazania go w użyczenie podległym jednostkom PSP,
- prawidłowość przeprowadzenia postępowania przetargowego w ramach Projektu.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: ustawa o NIK

- analiza wykorzystania i rozliczenia środków europejskich i budżetu państwa, otrzymanych w ramach POIiŚ, działania 3.1. Osi priorytetowej III,
- analiza postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydatkowanie w 2019 r. przez KW PSP środków z budżetu UE w ramach POIiŚ 2014 – 2020 z dofinansowaniem budżetu państwa na poprawę efektywności systemu ratownictwa na drogach realizowanego przez jednostki PSP. Środki te zostały prawidłowo rozliczone i osiągnięto planowane efekty.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Stwierdzono, że realizacja Projektu była zgodna z umową o dofinansowanie oraz z harmonogramem. KW PSP prawidłowo ponosiła wydatki kwalifikowalne, przeprowadziła postępowanie przetargowe zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych³, terminowo dokonywała płatności i rzetelnie ewidencjonowała wydatki. Zgodnie z warunkami umowy KW PSP przyjmowała na stan majątku Skarbu Państwa zakupiony sprzęt ratowniczy, a następnie przekazywała go na podstawie umów użyczenia do podległych jednostek organizacyjnych PSP.

W toku opisanych powyżej działań kontrolnych, we wszystkich obszarach wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli, nie wykryto nieprawidłowości.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz ocena kontrolowanej działalności

1. Wartość i zakres rzeczowy Projektu, w tym kwota dofinansowania unijnego oraz łączna kwota środków przyznanych i wykorzystanych w 2019 r.

Opis stanu faktycznego

Projekt realizowany był na podstawie umowy⁴ z dnia 3 października 2017 r. wraz z aneksem z 7 marca 2018 r. zawartej pomiędzy Komendą Główną PSP i Centrum Unijnych Projektów Transportowych. Całkowita wartość Projektu wynosiła 258.823,5 tys. zł, z tego środki z budżetu UE – 220.000 tys. zł i środki z budżetu państwa – 38.823,5 tys. zł. Realizacja Projektu zaplanowana została na lata 2017 – 2022, w tym dostawa sprzętu w latach 2019 – 2022. W ramach Projektu zaplanowano dla wszystkich jednostek PSP w kraju zakup 266 szt. sprzętu ratowniczo – gaśniczego służącego poprawie bezpieczeństwa i ochronie uczestników ruchu drogowego. W całkowitej wartości Projektu kwota 258.300 tys. zł (99,8%) zaplanowana została na zakup sprzętu ratowniczego, a 70 tys. zł na szkolenia zespołu realizującego Projekt.

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

³ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U z 2019 r. poz. 1843)

⁴ Umowa z dnia 3 października 2017 r. nr POIS.03.01.00-00-0036/17-00 o dofinansowanie Projektu „Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach – etap IV” w ramach działania 3.1. Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T, osi priorytetowej III Rozwój sieci drogowej TNT-T i transportu multimodalnego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 zawarta pomiędzy Komendantem Głównym PSP a Centrum Unijnych Projektów Transportowych z siedzibą w Warszawie, będącą Instytucją Pośredniczącą.

(akta kontroli str. 5 – 33, 34 - 65)

Zakres rzeczowo – finansowy oraz zadania KW PSP związane z realizacją Projektu określone zostały w porozumieniu zawartym 20 kwietnia 2017 r. pomiędzy Komendą Główną PSP a KW PSP. Zgodnie z porozumieniem KW PSP zobowiązana została do: ponoszenia wydatków kwalifikowanych, wnioskowania o dofinansowanie, dokonywania płatności za zakupiony sprzęt ratowniczy, ewidencjonowania i dokumentowania poniesionych wydatków zgodnie z obowiązującymi zasadami, w tym stosowanie wyodrębnionych kodów księgowych dla wszystkich operacji związanych z Projektem. Zadaniem KW PSP było przyjęcie – zakupionego w ramach Projektu – sprzętu ratowniczego na stan majątku Skarbu Państwa, przekazanie w użyczenie jednostkom organizacyjnym PSP oraz zapewnienie jego utrzymania w należytym stanie.

(akta kontroli str.74 - 76)

Zgodnie z harmonogramem planowana wartość Projektu na lata 2017 – 2020 w części dla KW PSP ustalona została w wysokości 8.963,3 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków europejskich wynosiło 7.618,8 tys. zł, z budżetu państwa w cz. 85/18 – 1.344,5 tys. zł. W 2019 r. wykorzystana została - wg harmonogramu realizacji Projektu - łączna kwota 7.767,4 tys. zł, tj. 86,7%. W ramach tej kwoty środki europejskie⁵ stanowiły 6.602,3 tys. zł, a z budżetu państwa w cz. 85/18⁶ – 1.165,1 tys. zł. Pozostała kwota z całkowitej wartości Projektu wynosząca 1.195,9 tys. zł – zgodnie z harmonogramem – powinna być wykorzystana do 30 czerwca 2020 r. z przeznaczeniem na zakup ciężkiego samochodu ratowniczo – gaśniczego ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego. Sprzęt ten sfinansowany zostanie ze środków Projektu, tj. w kwocie 1.016,5 tys. zł z budżetu środków europejskich i z budżetu państwa - 179,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 66 , 67 – 69, 70 – 72, 73, 77 - 78)

2. Wykorzystanie środków na dofinansowanie realizacji Projektu

KW PSP w 2019 r. na realizację Projektu otrzymała środki europejskie i z budżetu państwa w kwocie 7.767,4 tys. zł, które zostały w całości wykorzystane na zakup 9 szt. sprzętu ratowniczego, wg wykazu zamieszczonego w porozumieniu w sprawie realizacji Projektu. Badaniem objęto 100% otrzymanych środków na realizację Projektu. Ustalono, że kwota powyższych środków europejskich i budżetu państwa w cz. 85/18 stanowiła wydatki kwalifikowalne Projektu. Płatności z tych środków zostały dokonane dla dostawców sprzętu ratowniczego⁷ na podstawie sześciu faktur na łączną kwotę 7.767,4 tys. zł⁸. Wszystkie faktury⁹ zostały terminowo - zgodnie z warunkami umów - zapłacone.

(akta kontroli str. 79 – 86, 95 – 96, 97, 98 – 121)

W związku z realizacją Projektu zgodnie z harmonogramem zakupiony został przez KW PSP następujący sprzęt ratowniczo – gaśniczy:

⁵ Decyzje Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie środków europejskich z dnia: 11.04.2019 r. (282.955 zł), z dnia 27.06.2019 r. (4.084.063 zł), z 2.09.2019 r. (2.235.279 zł).

⁶ Decyzje Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na 2019 r. w cz. 85/18 z dnia 11.04.2019 r. (49.934 zł), z dnia 27.06.2019 r. (720.717 zł), z dnia 2.09.2019 r. (394.461 zł).

⁷ Wybranych w trybie przetargu nieograniczonego przeprowadzanego przez Komendy Wojewódzkie PSP realizujące postępowania przetargowe w ramach Projektu dla Komendy Głównej PSP.

⁸ Niewykorzystana kwota 1,80 zł została zwrócona 31.12.2019 r. na rachunek Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego.

⁹ Faktury z dnia: 4.07.2019 r. na kwotę 25.000 zł, 18.07.2019 r. na kwotę 3.594.060 zł, 14.10.2019 r. na kwotę 1.554.720 zł, 13.06.2019 r. na kwotę 332.887 zł, 21.08.2019 r. na kwotę 1.185.720 zł, 6.09.2019 r. na kwotę 1.075.020 zł.

- samochód dowodzenia i łączności (kompanijne stanowisko dowodzenia) – 1 szt. (1.554,7 tys. zł), ciężki samochód ratownictwa technicznego do usuwania skutków kolizji drogowych (z rotatorem) – 1 szt. (3.594 tys. zł), ciężki samochód ratowniczo – gaśniczy ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego – 1 szt. (1.185,7 tys. zł), średni samochód ratowniczo – gaśniczy ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego – 1 szt. (1.075 tys. zł), zestaw hydraulicznych narzędzi ratowniczych o zwiększonym potencjale do ratownictwa drogowego – 4 szt. (332.8 tys. zł), zestaw do oświetlenia terenu akcji z agregatem prądowórczym – 1 szt. (25,2 tys. zł).

(akta kontroli str. 97, 98 – 121)

Ustalono, że w ramach Projektu prawidłowo prowadzona była ewidencja wydatków ze środków europejskich i z budżetu państwa, zgodnie z Zakładowym Planem Kont¹⁰ oraz z zarządzeniem Komendanta Wojewódzkiego PSP¹¹ w sprawie wprowadzenia kodów księgowych dla operacji związanych z Projektem. Każda operacja gospodarcza dotycząca Projektu księgowana była na poszczególnych kontach analitycznych z ustalonym kodem 13. Wydatki z budżetu środków europejskich ewidencjonowane były na koncie 227 – *rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich*, a na koncie 130 - *rachunek bieżący jednostki* - wykonanie wydatków z budżetu państwa w zakresie Projektu.

(akta kontroli str.87, 88 – 90, 91 – 94, 95 - 96)

Zakupiony sprzęt ratowniczo – gaśniczy przyjęty został na majątek Skarbu Państwa dokumentami OT – przyjęcie w użytkowanie – w terminach wpływu faktur do KW PSP. Przekazanie sprzętu dla jednostek organizacyjnych komend powiatowych miejskich PSP na podstawie zawartych umów użyczenia, nastąpiło niezwłocznie (od 1 do 2 dni) po dokonaniu przyjęcia na stan majątku KW PSP. W warunkach umów użyczenia zobowiązano komendy miejskie i powiatowe PSP do korzystania z przedmiotu użyczenia zgodnie z jego przeznaczeniem i właściwościami oraz do utrzymywania sprzętu w należytym stanie.

Dokonane w toku niniejszej kontroli oględziny zakupionego w ramach Projektu sprzętu ratowniczo – gaśniczego¹² i użyczonego dla 3 jednostek organizacyjnych PSP¹³ potwierdziły prawidłowe przekazanie sprzętu (zgodnie z porozumieniem w sprawie realizacji Projektu) i rzetelne jego udokumentowanie potwierdzone umowami użyczenia.

(akta kontroli str. 140 – 157, 179 - 181)

W umowach na dostawę sprzętu ratowniczo – gaśniczego¹⁴ zawarta została klauzula, zobowiązująca dostawcę sprzętu do przeprowadzania na własny koszt

¹⁰ obowiązujący w KW PSP wprowadzony zarządzeniem nr 55/17 z dnia 29.12.2017 r. Podkarpackiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w sprawie Zakładowego Planu Kont ze zm.

¹¹ Zarządzenie nr 42/18 Podkarpackiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 1 października 2018 r. w sprawie kodów identyfikacji projektów realizowanych przez KW PSP posiadających dofinansowanie ze środków z UE.

¹² samochód dowodzenia i łączności (kompanijne stanowisko dowodzenia) – 1 szt. – KP PSP w Łąncucie, ciężki samochód ratownictwa technicznego do usuwania skutków kolizji drogowych (z rotatorem) – 1 szt. – KM PSP w Rzeszowie, średni samochód ratowniczo – gaśniczy ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego – 1 szt. – KP PSP w Przeworsku.

¹³ KM PSP w Rzeszowie, KP PSP w Łąncucie, KP PSP w Przeworsku.

¹⁴ Umowy: nr 131/2018, nr 132/2018, nr 133/2018, nr 134/2018 z 14.08.2018 r. zawarte z Przedsiębiorstwem Usługowo Handlowym MOTO TRUCK z siedzibą w Kielcach - na dostawę łącznie 68 szt. średnich samochodów ratowniczo – gaśniczych ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego.

przeszkolenia z obsługi przedmiotu umowy dla przedstawicieli Zamawiającego lub Odbiorców/Użytkowników.

Szkolenia z zakresu obsługi i konserwacji sprzętu ratowniczo – gaśniczego przeprowadzone zostały w terminie odbioru sprzętu. Ich zakres i terminy podane zostały w sporządzonych na tę okoliczność protokołach.

(akta kontroli str.122 – 139, 140 – 157)

W Projekcie zastosowano – zgodnie z zasadami realizacji POIiŚ – wskaźniki określone w katalogu wskaźników obowiązkowych do monitorowania postępu rzeczowego projektów, jako obligatoryjne dla działania 3.1. Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T. Zgodnie z harmonogramem realizacji Projektu na koniec 2019 r. osiągnięty został wskaźnik produktu pn. „liczba zakupionego sprzętu/systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ochrony uczestników ruchu drogowego” wynoszący 77,07%¹⁵. Wartość tego wskaźnika związana była z planowaną realizacją Projektu na lata 2019 – 2021.

(akta kontroli str. 158 – 159)

3. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w związku realizacją Projektu

Stosownie do zawartego porozumienia w sprawie realizacji Projektu, KW PSP przeprowadziła w 2018 r. postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego o udzielenie zamówienia publicznego¹⁶ na dostawę 68 średnich samochodów ratowniczo – gaśniczych ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego dla 16 Komend Wojewódzkich PSP w kraju. Zamówienie publiczne, w którym szacunkowa wartość przedmiotu zamówienia wynosiła 74.800 tys. zł, podzielone zostało na cztery części: (1) - 22 szt. - na kwotę 24.200 tys. zł, (2) - 29 szt. - na kwotę 31.900 tys. zł, (3) - 9 szt. - na kwotę 9.900 tys. zł, (4) – 8 szt. na kwotę 8.800 tys. zł.

W wyniku postępowania, przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego, KW PSP uznała ofertę Moto-Truck sp. z o.o. za najkorzystniejszą dla wszystkich części pod względem ocenianych kryteriów, tj. ceny i gwarancji oraz jej treści, odpowiadającej SIWZ. Ustalone warunki realizacji były następujące:

- części 1 – 22 szt. - na kwotę 23.650,4 tys. zł; w terminie do 31.03.2019 r.
- części 2 – 29 szt. - na kwotę 31.175,6 tys. zł; do 30.09.2019 r.
- części 3 – 9 szt. - na kwotę 10.117,8 tys. zł; do 30.06.2020 r.
- części 4 – 8 szt. - na kwotę 8.993,8 tys. zł, w terminie do 30.07.2021 r.

Podkarpacki Komendant Wojewódzki PSP zawarł cztery umowy na dostawę 68 szt. samochodów, będących przedmiotem zamówienia, na łączną kwotę 73.937,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 211 – 403)

Postępowanie zostało rzetelnie udokumentowane, a jego analiza pod kątem prawidłowości stosowania procedur, określonych w ustawie *Prawo zamówień publicznych*, nie wykazała naruszeń przepisów tej ustawy.

(akta kontroli str. 182 - 186)

¹⁵ Wskaźnik ten dotyczy umowy o dofinansowanie Projektu wdrażanej przez KG PSP – informacja dotycząca osiągnięcia planowanego wskaźnika została przekazana do KW PSP w Rzeszowie z KG PSP w toku niniejszej kontroli.

¹⁶ Protokół postępowania w trybie przetargu nieograniczonego z dnia 21 sierpnia 2018 r.

W KW PSP w 2019 r. nie była przeprowadzana kontrola prawidłowości realizacji Projektu. W 2018 r. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych przeprowadził kontrolę uprzednią prowadzonego, w trybie przetargu nieograniczonego, postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Wyniki kontroli nie wykazały nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 187 – 210)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wydatkowanie przez KW PSP środków, otrzymanych z budżetu Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa na realizację w 2019 r. projektu pn. „Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach – etap IV”.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie wykorzystania środków w 2019 r. przez KW PSP na realizację Projektu pn. Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach – etap IV, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania uwag i wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora jednostki organizacyjnej Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Rzeszów, dnia 27 .marca 2020 r.

Kontroler
Alina Walenia
Główny specjalista k.p.

/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

/-/